

У В Е Д О М Л Е Н И Е **за инвестиционно предложение**

“Разширение на складово стопанство за фосфорна киселина“

1. Резюме на предложението (посочва се характерът на инвестиционното предложение, в т. ч. дали е за ново инвестиционно предложение и/или за разширение или изменение на производствената дейност съгласно Приложение № 1 или Приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда)

Цех Фосфорна киселина е структурно звено към Агрополихим АД, чиято основна дейност е производство на фосфорна киселина по екстракционен метод (разлагане на природен фосфорит със сярна киселина и вакуумна филтрация на получения пулп за отделяне на образуваната при реакцията фосфорна киселина от твърдата фаза, представляваща неопасен производствено отпадък - фосфогипс) и последващото ѝ концентриране съобразно нуждите на вътрешнозаводските консуматори. В складовото стопанство за готова продукция (СГП) на цеха са разположени резервоари с различен ефективен капацитет:

- 10 броя резервоари с вместимост по 600 m³;
- 1 брой резервоар с вместимост 800 m³;
- 1 брой резервоар с вместимост 1778 m³.

Резервоарите могат да приемат киселина, произведена в цеха или доставена със специализирани танкери по тръбопровод от пристанищен терминал Варна запад. Всеки резервоар е окомплектован с бъркалка. Чрез система от помпи и тръбопроводи складираната киселина може да се пренасочва в рамките на СГП от една емкост в друга или към консуматорите.

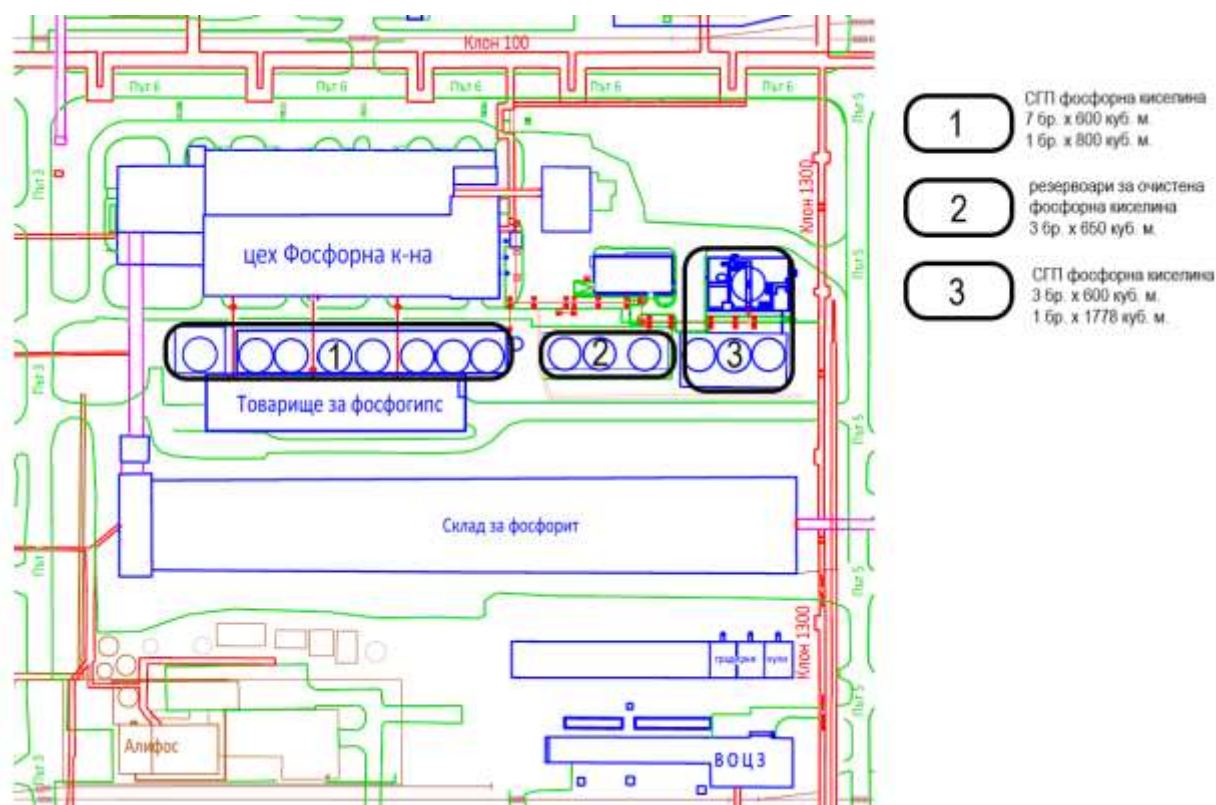
На площадката на СГП са разположени и 3 броя резервоари, всеки с вместимост 650 m³, предназначени за съхранение на очистена фосфорна киселина (суровина за производство на натриев триполифосфат НТФ). Производството на НТФ в Агрополихим АД е преустановено през м. ноември 2008 г. поради настъпилата стагнация на международните и регионални пазари и липсата на пазарна реализация за продукта. Поради икономическата нецелесъобразност на производството на НТФ, складовите емкости за очистена фосфорна киселина не са използвани в продължение на повече от 12 години, което води до компрометиране на конструктивните материали и нарушаване функционалната годност на съоръженията.

Настоящото инвестиционно предложение (ИП) е свързано с демонтаж на компрометираните резервоари за очистена фосфорна киселина и подмяната им с нови складови емкости за продукционна фосфорна киселина – 3 броя резервоари с вместимост по 1778 m³. Новите резервоари имат идентична конструкция и геометрични размери със съществуващия резервоар за фосфорна киселина (технологична позиция V40200) с вместимост 1778 m³.

Инвестиционното предложение самостоятелно попада в обхвата на т. 6, буква „в“ от Приложение № 2 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - съоръжения за съхраняване на нефт, нефтопродукти и химически вещества. С оглед на факта, че с ИП е предвидена подмяна на съществуващи складови емкости за съхранение на химически вещества (фосфорна киселина), то същото не е свързано с разширение и/или изменение на производствената дейност на възложителя.

2. Описание на основните процеси, капацитет, обща използвана площ; необходимост от други свързани с основния предмет спомагателни или поддържащи дейности, в т. ч. ползване на съществуваща или необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура (пътища/улици, газопровод, електропроводи и др.); предвидени изкопни работи, предполагаема дълбочина на изкопите, ползване на взрив

С ИП се предвижда разширение на складовото стопанство за фосфорна киселина чрез изграждане на резервоарна група от 3 броя нови стоманени резервоара (технологични позиции V40300, V40400, V40500), всеки с обем 1778 m³. Новопроектираните резервоари ще бъдат разположени в рамките на СГП на цех Фосфорна киселина, на мястото на съществуващи 3 броя складови резервоари за очистена фосфорна киселина, които ще бъдат демонтирани преди започване на строителството (Фиг. 1).

Фиг. 1. Разположение на емкостите в СГП на цех Фосфорна киселина

Резервоарите ще бъдат вертикални, цилиндрични, открити (без покрив) с диаметър 12,50 m и височина 15,30 m, което ще осигури номинален обем 1778 m³ и работен обем от порядъка на 1600 m³ за всеки един резервоар. Всеки съд е снабден с необходимите за осигуряване на технологичния процес щуцери. Корозионната устойчивост на резервоарите ще бъде осигурена, като вътрешната стена на

резервоарите ще бъде гумирана, а дъното и цилиндричният корпус до височина 1,5 m ще бъдат покрити с графитни плочи.

За обслужване на електрическите двигатели, технологично оборудване и контролно-измервателни прибори (КИП), разположени над резервоарите, ще се използват метални площадки и пътеки, монтирани над резервоарите на кота +17,70 m. Достъпът до тях ще се осигури от метална стълбищна клетка (от кота ±0,00 до кота +17,70), монтирана в източния край на резервоарната група.

При съхраняване на фосфорна киселина в резервоарите се образува утайка, която се отлага по стените и дъното на резервоара. По аналогия на съществуващите резервоари в СГП, във всеки от новопроектираните резервоари ще се монтира бъркалка. В долния край на бъркалката ще има монтирани лопатки (под ъгъл), така че да изтласкват отделената утайка от дъното към периферията на резервоара и оттам в т. нар. утаителна яма – специално изпълнена вдлъбнатина в дъното на резервоара.

Към всеки резервоар се предвижда да се монтират по две центробежни помпи. Едната помпа с дебит $65 \text{ m}^3/\text{h}$ ще транспортира фосфорната киселина към другите складови емкости в СГП или към вътрешнозаводските консуматори, а другата помпа с дебит $25 \text{ m}^3/\text{h}$ ще транспортира събраната на дъното на резервоара утайка към съществуващ сборник от СГП, предназначен за събирането на утайка от всички резервоари за фосфорна киселина, откъдето напорно се подава в екстрактора (реактора), подпомагайки процеса на сярно-кисело разлагане на фосфорит. Помпите ще се разположат в близост до съответния резервоар върху стоманобетонени фундаменти. Охлаждането и уплътняването на салниците на помпите ще се извършва с подаване на дозирано количество свежа вода към тях. Предвидена е тръбопроводна подвръзка на всяка помпа към водоснабдителната система за свежа (язовирна) вода на производствената площадка, осигуряваща необходимото налягане на подаваната вода 5 - 6 barg. На всяка тръбопроводна линия за свежа вода към съответната помпа са предвидени иглен вентил за точно задаване на определен дебит, индукционен разходомер (ротаметър) за отчитане и сумиране на общия дебит вода към помпата и ръчна спирателна арматура.

Всеки резервоар ще се монтира върху ивичен стоманобетонен фундамент с I-образни профили за контролиране състоянието на дъното на резервоара. Резервоарите и помпите ще бъдат разположени в обща стоманобетонена вана (котлован), оградена с бетонна обваловка. Номиналният обем на котлована е около 1007 m^3 , а свободният - около 850 m^3 . Котлованът няма гравитачна връзка с канализационната система на площадката. За дрениране на котлована от евентуални разливи на фосфорна киселина е предвидена вертикална потопяема помпа с дебит $80 \text{ m}^3/\text{h}$, разположена в дренажна шахта с обем около 20 - 27 m^3 . В шахтата ще бъде монтирана пропелерна бъркалка за хомогенизиране на събрания в шахтата флуид и предотвратяване утаяването на твърда фаза по дъното ѝ.

За осигуряване на корозионна устойчивост при евентуални разливи на фосфорна киселина, всички стоманобетонени конструкции (фундаменти, дъно, стени, канали и шахта на котлована) ще бъдат изпълнени с облицовка от киселинно устойчиви плочки/тухли.

Предвижда се запълването с фосфорна киселина на всеки един от трите новопроектирани резервоара да става в горната част от следните места:

- чрез съществуващ тръбопровод за фосфорна киселина, доставящ киселина от специализиран танкер на пристанищен терминал Варна запад или от другите резервоари в СГП. Към всеки от новопроектираните резервоари тръбопроводът завършва с ръчен вентил и автоматична клапа. Приливът към всеки от резервоарите се осъществява с тръба, потопена до 2 m от ръба на резервоара.

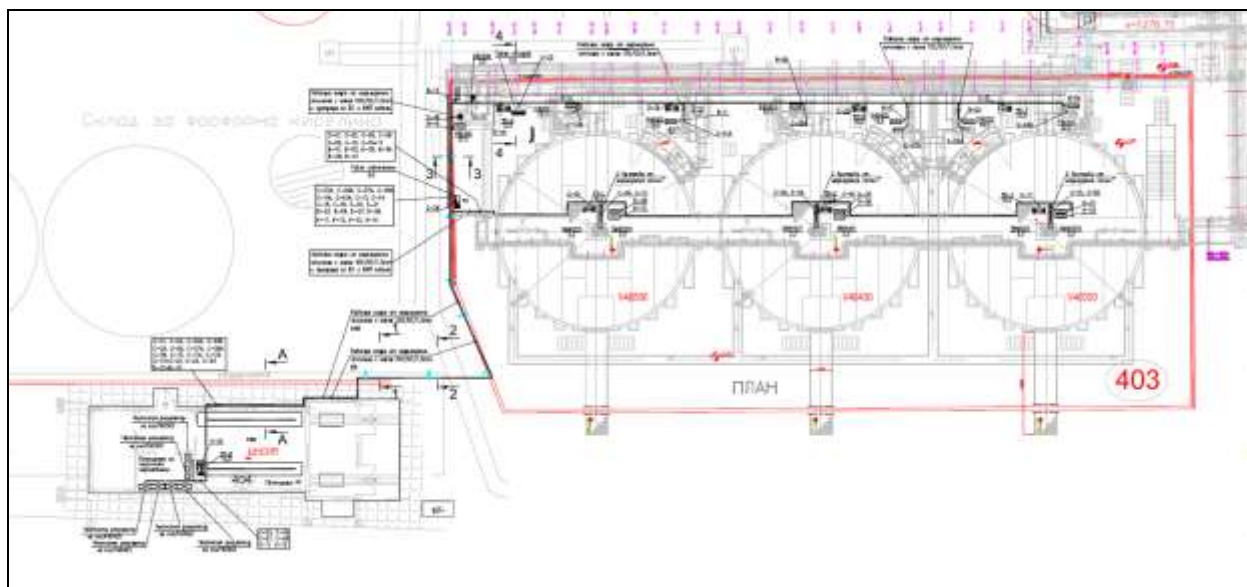
- чрез новопроектиран тръбопровод от вътрешните изпарения (№№ 1, 2, 3 и 4) в цех Фосфорна киселина;

- чрез новопроектиран тръбопровод от външното изпарение № 5 към цеха.

За контролиране запълването на всеки един от резервоарите са предвидени нивомери, които при високо ниво включват аларма в залата при дежурния персонал.

За извеждане на фосфорната киселина на всеки от новопроектираните резервоари са предвидени по три щуцера, разположени съответно на кота +10,00 m, кота +4,50 m и кота +1,30 m. Щуцерите са разположени в една линия по височина на резервоара и с общ тръбопровод фосфорната киселина се подава към съответната центробежна помпа, която я насочва по тръбопровод към някой от съществуващите складови емкости в СГП, към вътрешнозаводските консуматори или към тръбопровода до пристанищен терминал Варна запад (в случай на експедиция на фосфорна киселина с танкери).

В обхвата на ИП се предвижда и изграждането на сграда за разполагане на 2 броя сухи трансформатори. Сградата ще бъде разположена на югоизток от площадката за изграждане на трите нови резервоара за фосфорна киселина (Фиг. 2).

Фиг. 2. Ситуационен план на предвидените за изграждане резервоари и трансформаторен пост

Сградата е едноетажна със следните размери в план: дължина 17,65 m, ширина от ос 1 до ос 5 - 5,60 m, а от ос 5 до ос 6 - 6,60 m и височина до борда 4,15 m. Разширението между оси 5 – 6 е симетрично разположено на останалата част от сградата. На кота ±0,00 в по-тясната част между оси 1 – 5 са разположени помещение за КИП, помещение за честотни задвижвания и помещение за разпределително устройство (РУ) 0,4 kV. В по-широката част между оси 5 – 6 е разположено помещение за 2 броя сухи трансформатори.

Носещата конструкция – колони, греди и покривна плоча и бордовете на покрива са от монолитен стоманобетон. Вътрешните преградни стени, стената по ос 5 и фасадните стени са тухлени. Покривът е плосък, топъл с двустранен наклон от 3 %. Отводняването е външно посредством воронки и водосточни тръби Ø 80 mm, разположени на северната и южната фасади и се оттичат свободно на терена.

Подовите в помещенията между оси 1 – 5 са от гранитогресни плочки, а в помещението за трансформатори е предвиден шлайфан бетон. Всички стени и тавани се измазват с гладка варова мазилка, шпакловат се и се боядисват с латекс. Фасадите се измазват с фасадна мазилка. Цокълът на сградата и бордът се обработват с мозаечна мазилка. Вратите са метални с изолация от вата с дебелина 5 cm и са боядисани с алкидна блажна боя.

Реализацията на ИП не е свързана с изграждане на нова техническа инфраструктура (пътища/улицы, газопровод, електропроводи и др.). Общата площ за разширението на складовото стопанство за фосфорна киселина включва съществуващата площадка на резервоарите за очистена фосфорна киселина, които ще бъдат демонтирани и заменени с три броя нови резервоари всеки с обем 1778 m³ (приблизително 800 m²) и необходимата площ за изграждане на трансформаторната сграда (около 105 m²). Предвидено е пилотно финансиране за изграждане на фундаментите, поради което няма да се извършват конвенционални изкопни работи с голяма дълбочина. Не се предвижда използване на взрив.

3. Връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение, необходимост от издаване на съгласувателни/разрешителни документи по реда на специален закон; орган по одобряване/разрешаване на инвестиционното предложение по реда на специален закон

Инвестиционното предложение ще се реализира в част от собствен на възложителя поземлен имот (ПИ) с идентификатор 20482.505.454 по кадастралната карта (КК) на гр. Девня. Вид на територията – урбанизирана, начин на трайно ползване – за химическата и каучукова промишленост.

Дейностите и обектите на производствената площадка на Агрополихим АД са отредени с влязъл в сила подробен устройствен план - план за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ), одобрен със Заповед на Кмета на Община Девня № 1002-336 / 01.08.2005 г. С ПУП-ПРЗ е определено предназначението и начина на ползване на терена – урегулирани поземлени имоти (УПИ) № 35, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126 и УПИ № 110, 111, 112, 113, 114, 115 за промишлено строителство.

Реализацията на ИП не противоречи на действащите одобрени планове в района.

За реализация на предвидените с ИП строителни дейности е необходимо провеждане на процедурите по реда на Глава осма „Инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“ и Част трета „Строителство“ от *Закона за устройство на територията ЗУТ*.

Орган за разрешаване на строителството: Главен архитект на Община Девня.

Няма необходимост от издаване на други съгласувателни/разрешителни документи по реда на специален закон (различен от ЗООС).

4. Местоположение (населено място, община, квартал, поземлен имот, като за линейни обекти се посочват засегнатите общини/райони/кметства, географски

координати или правоъгълни проекционни UTM координати в 35 зона в БГС2005, собственост, близост до или засягане на елементи на Националната екологична мрежа (НЕМ), обекти, подлежащи на здравна защита, и територии за опазване на обектите на културното наследство, очаквано трансгранично въздействие, схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура)

Инвестиционното предложение ще се реализира върху площ от 900 m² в рамките на ПИ с идентификатор 20482.505.454 по КК на гр. Девня, находящ се в индустриалната зона на гр. Девня, община Девня, собственост на Агрополихим АД (Фиг. 3 и 4). Площадката за реализация на ИП е с географски координати на централната точка 43°11'56.7"N и 27°39'38.1"E.

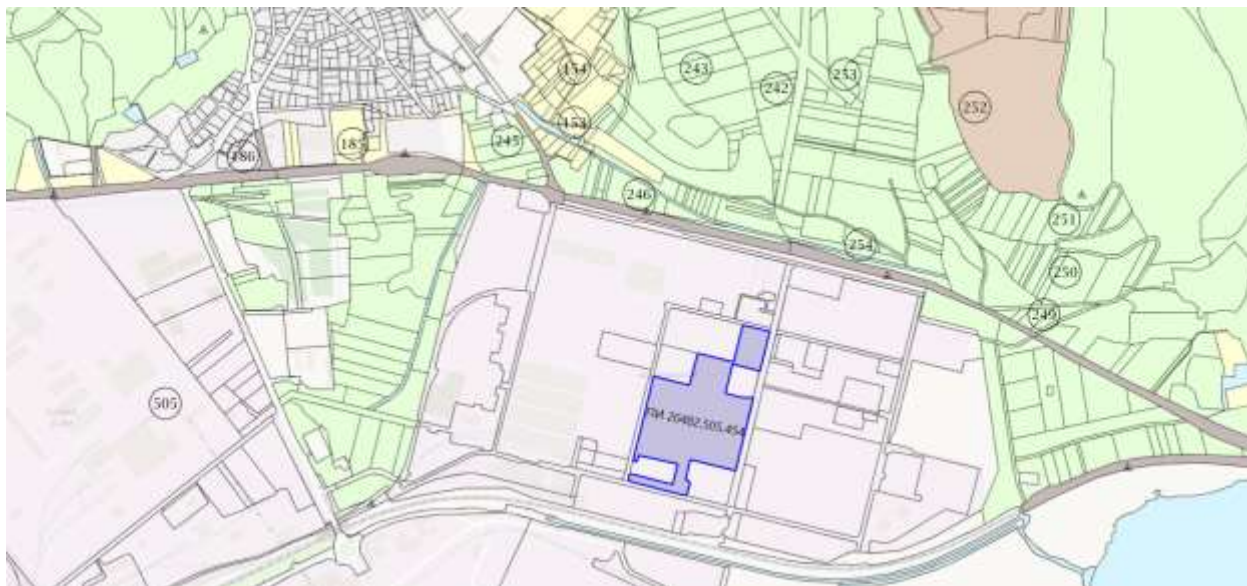
Фиг. 3. Местоположение на площадката за реализация на ИП

Производствената площадка на възложителя, в т. ч. площадката за реализация на ИП, се намира извън границите на населените места. Най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита (по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС), са:

- жилищни сгради: кв. Повеляново на гр. Девня на разстояние 1110 m в северозападна посока (измервано по права линия от централната точка на площадката, предвидена за реализация на ИП);
- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“: на разстояние 1890 m в посока северозапад;
- ОДЗ „Здравец“: на разстояние 2000 m в посока северозапад.

В радиус от 3000 m около площадката, предмет на ИП, няма разположени лечебни заведения, висши учебни заведения, спортни обекти, обекти за временно настаняване (хотели, мотели, общежития, почивни домове, ваканционни селища, къмпинги, хижи и др.), места за отдих и развлечения (плувни басейни, плажове и

места за къпане, паркове и градини за отдих, вилни зони, атракционни паркове, аквапаркове и др.), както и обекти за производство на храни по § 1, т. 37 от допълнителните разпоредби на *Закона за храните, стоковите борси и тържищата за храни*. Площадката, предвидена за реализация на ИП, не попада в рамките на територии за опазване на обектите на културното наследство. Районът е индустриална зона, съседните площи са с производствено предназначение.

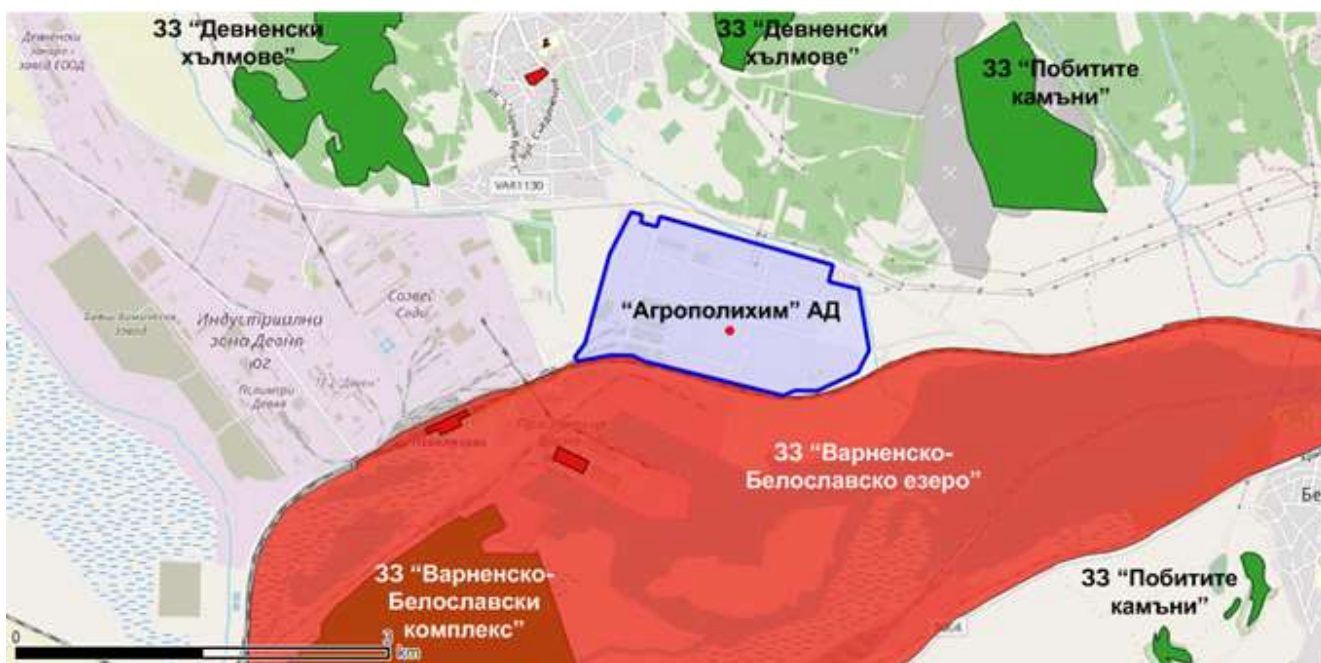
Фиг. 4. Извадка от кадастралната карта с местоположение на имота за реализация на ИП

Производствената площадка на възложителя, в т. ч. площадката за реализация на ИП, не попада в защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии* и/или защитени зони от мрежата НАТУРА 2000, чувствителни и/или влажни зони. Най-близко разположената защитена зона (ЗЗ) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е ЗЗ BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“ – на около 310 m южно от площадката за реализация на ИП, а най-близо разположената защитена територия – защитена местност (ЗМ) „Побити камъни“ на отстояние 1750 m в североизточна посока (Фиг. 5 и Фиг. 6).

Предвид факта, че ИП ще се реализира в рамките на урбанизирана територия с начин на трайно ползване за промишлени нужди, не се очаква засягане на чувствителните зони в обхвата на въздействие на обекта. Реализацията на ИП няма да засегне природните местообитания и видове, обект на защита в ЗЗ, ключови елементи на ЗЗ и/или съседни местообитания или популации на защитени видове.

Няма необходимост от изграждане на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

При реализацията на ИП не се очаква трансграничен характер на въздействие.

Фиг. 5. Карта с нанесени граници на Агрополихим АД и местоположението на ИП спрямо най-близките защитени зони

Фиг. 6. Карта с нанесени граници на Агрополихим АД и местоположението на ИП спрямо най-близките защитени територии

5. Природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията (включително предвидено водовземане за питейни, промишлени и други нужди – чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или

водовземане или ползване на повърхностни води и/или подземни води, необходими количества, съществуващи съоръжения или необходимост от изграждане на нови)

По време на строителството: строителни материали, вода и електроенергия;

По време на експлоатацията: вода и електроенергия.

Електроенергия в периода на експлоатация на новопроектираните резервоари ще е необходима за хранване двигателите на помпеното оборудване и ремонтните табла, за подгряване на тръбопроводи с обогривни линии и за осветление. Необходимите количества електроенергия ще се осигуряват от електропреносната мрежа на производствената площадка. В обхвата на ИП е предвидено изграждане на нов трансформаторен пост с 2 броя сухи трансформатори $U_n = 6/0,4$ kV и прилежащо окабеляване за осигуряване на необходимото хранване за оборудването с електрическо задвижване.

Вода в периода на експлоатация ще се използва за охлаждане салниците на помпеното оборудване (от съществуващ тръбопровод за свежа (язовирна) вода, подаващ вода за охлаждане на помпеното оборудване в СГП) и за хранване на два аварийни душа за осигуряване безопасността на обслужващия персонал. Душовете ще бъдат хранени от водоснабдителната мрежа за питейна вода и снабдени с фонтанки за измиване на лицето при непредвидена авария на оборудването и изтичане/изпръскване с фосфорна киселина.

Реализацията на ИП не е свързана с промяна в системата за водоснабдяване на производствената площадка на Агрополихим АД. Ще продължат да се използват основните източници на водовземане:

- собствено водовземно съоръжение – Сондажен кладенец P-148x, за което има издадено Разрешително за водовземане от подземни води № 2151 0361 / 17.10.2014 г. с регламентиран три цели на водоползване – за питейно-битови нужди, за промишлени цели и за охлаждане;
- повърхностен воден обект - язовир “Георги Трайков”, за което има издадено Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01430007 / 23.02.2009 г. и Решение на Министъра на околната среда и водите № 212 / 11.12.2018 г. за изменение и продължаване срока на действие с цел на водовземането – промишлено водоснабдяване и охлаждане;
- водоснабдителната система на населеното място, за което е сключен Договор № 235 / 28.12.2018 г. с “ВиК – Варна” ООД за доставка на питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

Реализацията на ИП няма да доведе до превишаване на разрешения годишен воден обем (лимит) за различните цели на водоползване съгласно издадените разрешителни документи. Няма необходимост от промяна/реконструкция на съществуващата и функционираща водоснабдителна система, нито във вътрешните водоразпределителни мрежи на площадката във връзка с осъществяване на ИП.

б. Очаквани вещества, които ще бъдат емитирани от дейността, в т. ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води

При реализацията на ИП не се очаква емитиране на вещества, в т. ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води.

7. Очаквани общи емисии на вредни вещества във въздуха по замърсители

Реализацията на ИП е свързана единствено с емисии на отработени газове от двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на строителната техника и механизацията на обекта през строителния период - азотни и серни оксиди, сажди, различни видове въглеродороди и др. Въздействието ще е незначително и краткотрайно за периода на строителните дейности. Предвид местоположението на площадката извън границите на населеното място е малко вероятно тези замърсители да надхвърлят граничните стойности и да имат изразен неблагоприятен ефект върху качеството на атмосферния въздух.

8. Отпадъци, които се очаква да се генерират, и предвиждания за тяхното третиране

При реализация на ИП се очаква да се генерират строителни отпадъци в процеса на демонтаж на съществуващите 3 броя резервоари за очистена фосфорна киселина и разрушаване на компрометираните бетонови фундаменти и площадки, както следва:

- 17 01 07 - Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06;
- 17 04 05 - Чугун и стомана.

Преди изпълнението на строително-монтажните работи (СМР) за реализацията на ИП ще бъде разработен и утвърден по съответния нормативен ред План за управление на строителните отпадъци (ПУСО) в съответствие с изискванията на чл. 8 и чл. 9 от *Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали*.

Образуваните при реализацията на ИП отпадъци ще се третират в съответствие с мерките, предвидени в ПУСО, приложимите нормативни изисквания по управление на отпадъците и условията в Комплексно разрешително № 68 / 2005 г.

9. Отпадъчни води (очаквано количество и вид на формираните отпадъчни води по потоци (битови, промишлени и др.), сезонност, предвидени начини за третирането им (пречиствателна станция/съоръжение и др.), отвеждане и заустване в канализационна система/повърхностен воден обект/водоплътна изгребна яма и др.)

По аналогия със съществуващите резервоари за фосфорна киселина в СГП, новопроектираните 3 броя резервоари ще бъдат разположени в котлован, изолиран с киселиноустойчива изолация. Както всички останали котловани, новопроектираният също няма гравитачна връзка с канализационната система на площадката и е предназначен да улавя и събира аварийни течове и евентуални разливи на фосфорна киселина. За дренирането на котлована е предвидена вертикална потопяема помпа, разположена в дренажна шахта с монтирана бъркалка. В случай на разливи на киселина, посредством помпата събраното в котлована количество се изпраща към свободен обем в здрав резервоар от СГП. При нормална експлоатация в обема на котлована се събират дъждовни води и води от дрениране на помпи и тръбопроводи, които се оттичат в дренажната шахта, откъдето с помощта на помпата се изпомпват към съществуваща шахта на канализационната мрежа за производствени води и се подават за пречистване към собствена на възложителя пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ).

10. Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката на предприятието/съоръжението (в случаите по чл. 99б ЗООС се представя информация за вида и количеството на опасните вещества, които ще са налични в предприятието/съоръжението съгласно приложение № 1 към Наредбата за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях):

С настоящото ИП се предвижда разширение на съществуващото складово стопанство за фосфорна киселина – опасно химично вещество, което не е поименно изброено в Част 2 и не попада в категориите на опасност, изброени в Част 1 на Приложение № 3 на ЗООС.

Съгласно резултатите от извършеното преразглеждане по реда на чл. 7, ал. 1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях реализацията на ИП **няма да доведе** до:

- наличие на нови или промяна в съществуващите опасности от възникване на големи аварии в предприятието или на нови застрашени обекти или компоненти на околната среда;
- необходимост от изменение на съществуващи или разработване и прилагане на нови управленски, организационни и/или технически мерки за предотвратяване на големи аварии в предприятието или за ограничаване на последствията от тях във и/или извън територията на предприятието;
- изграждане и/или въвеждане в експлоатация на нови съоръжения, в които ще са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС;
- промяна на съществуващите или планиране на нови дейности, процеси и/или техники, при които са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС, в самостоятелен вид и/или в състава на химични смеси, в експлозивни изделия и/или под формата на отпадъци;
- промяна в списъка и/или класификацията на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, налични в предприятието, което води до промяна в идентифицираните опасности от възникване на големи аварии;
- промяна в класификацията на предприятието;
- промяна на оператора на част от съоръженията в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал (ПСВРП).